

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد خمینی شهر
دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد M . A

گرایش مشاوره و راهنمایی

آسیب شناسی رابطه ی بین مشاوران و دانش آموزان پسر دبیرستانهای ناحیه ۲ شهرستان

خرم آباد در سال تحصیلی ۹۱ - ۱۳۹۰

استاد راهنما:

دکتر کیومرث فرح بخش

استاد مشاور:

دکتر نجمه سدرپوشان

نگارش:

یحیی دریکوندی

شماره دانشجویی:

۸۹۰۹۳۲۲۶۲

تابستان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد خمینی شهر

دانشکده علوم انسانی، گروه مشاوره

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد M.A

گرایش مشاوره

عنوان:

آسیب شناسی رابطه ی بین مشاوران و دانش آموزان پسر دبیرستانهای ناحیه ۲ شهرستان خرم آباد در سال

تحصیلی ۹۱ - ۱۳۹۰

نگارش:

یحیی دریکوندی

تابستان ۱۳۹۱

در تاریخ ۹۱/۶/۳۰ توسط کمیته تخصصی زیر مورد بررسی و تصویب نهائی قرار گرفت.

دکتر کیومرث فرح بخش

۱-استاد راهنمای پایان نامه

دکتر نجمه سدرپوشان

۲-استاد مشاور پایان نامه

دکتر یوسف گرجی

۳-استاد داور

دکتر یوسف گرجی

مدیر تحصیلات تکمیلی گروه مشاوره

«تعهذنامه اصالت رساله يا پايان نامه»

اينجانب يحيى دريكوندى دانش آموخته مقطع كارشناسى ارشد ناپيوسته تخصصى در رشته مشاوره و راهنمايى كه در تاريخ ۹۱/۶/۳۰ از پايان نامه خود تحت عنوان «آسيب شناسى رابطه ي بين مشاوران و دانش آموزان پسر دبيران هاى ناحيه ۲ شهرستان خرم آباد در سال تحصيلى ۹۱-۱۳۹۰» با كسب نمره ۱۷/۸۰ و درجه دفاع نموده ام بدينوسيله متعهد مى شوم:

۱- اين پايان نامه حاصل تحقيق و پژوهش انجام شده توسط اينجانب بوده و در مواردى كه از دستاورد هاى علمى و پژوهشى ديگران (اعم از پايان نامه، كتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رويه موجود، نام منبع مورد استفاده و ساير مشخصات آن را در فهرست مربوط ذكر و درج كرده ام.

۲- اين پايان نامه قبلاً براى دريافت هيچ مدرك تحصيلى (هم سطح، پايين تر يا بالاتر) در ساير دانشگاه ها و موسسات آموزش عالى ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصيل، قصد استفاده و هرگونه بهره بردارى اعم از چاپ كتاب، ثبت اختراع و ... از اين پايان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشى واحد مجوزهاى مربوط را اخذ نمايم.

۴- چنانچه در هر مقطعى زمانى خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشى از آن را مى پذيرم و واحد دانشگاهى مجاز است با اينجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرك تحصيلى ام هيچگونه ادعايى نخواهم داشت.

يحيى دريكوندى

ارشد مشاوره و راهنمايى

تشکر و قدردانی

به نام خدایی که به بزرگی آنچه داده آگاهم کرده تا کوچکی آنچه ندارم نا آرامم نکند.

در اینجا بر خود لازم دانسته که نهایت سپاس و قدردانی را نسبت به تمام عزیزانی که در انجام پژوهش از راهنمایی ها و مساعدت های با ارزش آنان بهره مند بوده ام، ابراز نموده و توفیق روز افزونشان را از درگاه احدیت آرزو نمایم.

به خصوص از استاد گرامی جناب آقای دکتر کیومرث فرح بخش که به سبب قبول زحمت هدایت این تحقیق و راهنمایی های ارزشمندشان کمال سپاس و امتنان را دارم. همچنین از استاد گرامی سرکار خانم دکتر نجمه سدرپوشان که با قبول زحمت به عنوان مشاور در انجام هرچه بهتر این پژوهش مؤثر بوده اند نیز کمال تشکر را دارم.

کلیه حقوق مادی مرتبط بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوریهای ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر است.

تقدیم به :

پدر و مادرم که قلب پاکشان به اندازه ای گسترده است که همیشه می توان فداکاری و گذشت را در آن یافت.

به همسرم که معنای عشق و محبت را در تمنای وجود او یافتم و در زندگی همیشگی شرمند زحمات بیدریغ ایشان بوده ام.

به دختر گلم نیلوفر و پسر دلبندم نیما که معنی دوست داشتن را در آنها یافتم. و بهترین هدیه خداوند به اینجانب می باشند.

چکیده

فصل اول: کلیات

۲	مقدمه
۵	۱-۱- بیان مسأله
۹	۲-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق
۱۰	۳-۱- اهداف تحقیق
۱۰	۴-۱- سئوالات تحقیق
۱۰	۵-۱- تعاریف مفاهیم و اصطلاحات

فصل دوم: پیشینه تحقیق

۱۲	مقدمه
۱۳	۱-۲- تعریف راهنمایی
۱۴	۲-۲- تعریف مشاوره
۱۶	۳-۲- اصول راهنمایی و مشاوره
۱۸	۴-۲- کیفیت رابطه مشاور و مراجع از دیدگاه نظریه های گوناگون
۱۸	۱-۴-۲- نظریه روان شناسی فردی (آدلر)
۲۰	۲-۴-۲- نظریه فرد مدار (مراجع-محوری)
۲۱	۱-۲-۴-۲- وظیفه و نقش مشاور
۲۲	۲-۲-۴-۲- رابطه بین مشاور و مراجع
۲۳	۳-۲-۴-۲- همدلی دقیق
۲۳	۴-۲-۴-۲- توجه مثبت بی قید و شرط
۲۳	۵-۲-۴-۲- همخوانی
۲۴	۳-۴-۲- نظریه درمان وجودی

ادامه فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۵	۱-۳-۴-۲ - وظیفه و نقش مشاور
۲۶	۲-۳-۴-۲ - رابطه بین مشاور و مراجع
۲۷	۴-۴-۲ - نظریه گشتالت درمانی
۲۸	۱-۴-۴-۲ - وظیفه و نقش مشاور
۳۰	۲-۴-۴-۲ - رابطه بین مشاور و مراجع
۳۲	۵-۴-۲ - نظریه عقلانی-هیجانی
۳۲	۱-۵-۴-۲ - وظیفه و نقش مشاور
۳۴	۲-۵-۴-۲ - رابطه بین مشاور و مراجع
۳۵	۶-۴-۲ - نظریه واقعیت درمانی
۳۶	۱-۶-۵-۲ - وظیفه و نقش مشاور
۳۷	۲-۶-۴-۲ - رابطه بین مشاور و مراجع
۳۹	۵-۲ چارچوب نظری
۴۲	۶-۲ - مروری بر تحقیقات پیشین
۴۳	۱-۶-۲ - تحقیقات داخلی
۴۸	۲-۶-۲ - تحقیقات خارجی
فصل سوم: روش تحقیق	
۵۱	مقدمه
۵۲	۱-۳ - جامعه آماری
۵۲	۲-۳ - روش و حجم نمونه
۵۳	۳-۳ - ابزار پژوهش
۵۶	۴-۳ - شیوه تجزیه و تحلیل داده ها

ادامه فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل چهارم: یافته های تحقیق
۵۸	مقدمه
۵۹	۱-۴ - یافته های توصیفی پژوهش
	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۱۰۴	مقدمه
۱۰۴	۱-۵ - بحث و نتیجه گیری
۱۱۱	۲-۵ - محدودیت های پژوهش
۱۱۱	۳-۵ - پیشنهادهای پژوهش
۱۱۲	۳-۵ - پیشنهادهای کاربردی
	منابع و مآخذ
۱۱۴	منابع فارسی
۱۱۹	منابع غیر فارسی
۱۲۰	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول شماره ۱-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با مشاور مدرسه ----- ۶۰
- جدول شماره ۲-۴: میزان هم صحبتی دانش آموزان با مشاوران ----- ۶۱
- جدول شماره ۳-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با فعالیت ها و وظایف مشاوران ----- ۶۲
- جدول شماره ۴-۴: میزان تلاش مشاوران برای آشنا کردن دانش آموزان با وظایفش ----- ۶۳
- جدول شماره ۵-۴: میزان علاقه مشاور به وظایفش ----- ۶۴
- جدول شماره ۶-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از زمان مراجعه به مشاور ----- ۶۵
- جدول شماره ۷-۴: میزان مفید بودن مشاوران از دیدگاه دانش آموزان ----- ۶۶
- جدول شماره ۸-۴: نظر دانش آموزان در مورد مشاوران ----- ۶۷
- جدول شماره ۹-۴: میزان آشنایی دانش آموزان از سواد و تخصص مشاوران ----- ۶۸
- جدول شماره ۱۰-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از اطلاعات مشاوره ای، مشاوران ----- ۶۹
- جدول شماره ۱۱-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از ابعاد اطلاعات مشاوران ----- ۷۰
- جدول شماره ۱۲-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با توانایی و داشتن اطلاعات مشاوران ----- ۷۱
- جدول شماره ۱۳-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از توانایی انتقال اطلاعات توسط مشاوران ----- ۷۲
- جدول شماره ۱۴-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با رفتار مشاور در کلاس و حین سخنرانی ----- ۷۴
- جدول شماره ۱۵-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با صداقت مشاوران ----- ۷۵
- جدول شماره ۱۶-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با ریاکاری مشاوران ----- ۷۶
- جدول شماره ۱۷-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با دورویی مشاوران ----- ۷۷
- جدول شماره ۱۸-۴: میزان ایجاد احساس در ارتباط دانش آموزان با مشاوران ----- ۷۸
- جدول شماره ۱۹-۴: میزان رنجش دانش آموزان از رفتار مشاوران ----- ۷۹
- جدول شماره ۲۰-۴: میزان ناراحتی دانش آموزان از رفتار مشاوران ----- ۸۰
- جدول شماره ۲۱-۴: میزان دردرس یا اضطراب دانش آموزان از رفتارهای مشاوران ----- ۸۱
- جدول شماره ۲۲-۴: میزان مراجعه و بیان مشکلات دانش آموزان با مشاوران ----- ۸۳
- جدول شماره ۲۳-۴: میزان کمک مشاوران به دانش آموزان ----- ۸۴
- جدول شماره ۲۴-۴: میزان ملاقات مشاوران با والدین دانش آموزان ----- ۸۵
- جدول شماره ۲۵-۴: میزان انجام خالصانه وظایف از طرف مشاوران ----- ۸۶

ادامه فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول شماره ۲۶-۴: میزان انجام صادقانه وظایف از طرف مشاوران-----۸۷
- جدول شماره ۲۷-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با طول جلسات مشاوره ای-----۸۸
- جدول شماره ۲۸-۴: میزان آشنایی دانش آموزان از توانایی مشاوران در حل مشکلات-----۸۹
- جدول شماره ۲۹-۴: میزان آشنایی مشاوران از مشکلات دانش آموزان-----۹۰
- جدول شماره ۳۰-۴: میزان آگاهی مشاوران از درد دانش آموزان-----۹۱
- جدول شماره ۳۱-۴: میزان تأثیر بود و نبود مشاوران در مدارس-----۹۲
- جدول شماره ۳۲-۴: میزان آشنایی دانش آموزان از حل مشکلات دانش آموزان دیگر توسط مشاوران-----۹۳
- جدول شماره ۳۳-۴: میزان طرح مشکل دانش آموزان با مشاوران-----۹۵
- جدول شماره ۳۴-۴: میزان احساس نزدیکی دانش آموزان با مشاوران-----۹۶
- جدول شماره ۳۵-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با رازداری مشاوران-----۹۷
- جدول شماره ۳۶-۴: میزان اعتماد دانش آموزان به مشاوران-----۹۸

- نمودار شماره ۱-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با مشاور مدرسه ----- ۶۰
- نمودار شماره ۲-۴: میزان هم صحبتی دانش آموزان با مشاوران ----- ۶۱
- نمودار شماره ۳-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با فعالیت ها و وظایف مشاوران ----- ۶۲
- نمودار شماره ۴-۴: میزان تلاش مشاوران برای آشنا کردن دانش آموزان با وظایفش ----- ۶۳
- نمودار شماره ۵-۴: میزان علاقه مشاور به وظایفش ----- ۶۴
- نمودار شماره ۶-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از زمان مراجعه به مشاور ----- ۶۵
- نمودار شماره ۷-۴: میزان مفید بودن مشاوران از دیدگاه دانش آموزان ----- ۶۶
- نمودار شماره ۸-۴: نظر دانش آموزان در مورد مشاوران ----- ۶۷
- نمودار شماره ۹-۴: میزان آشنایی دانش آموزان از سواد و تخصص مشاوران ----- ۶۸
- نمودار شماره ۱۰-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از اطلاعات مشاوره ای، مشاوران ----- ۶۹
- نمودار شماره ۱۱-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از ابعاد اطلاعات مشاوران ----- ۷۰
- نمودار شماره ۱۲-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با توانایی و داشتن اطلاعات مشاوران ----- ۷۱
- نمودار شماره ۱۳-۴: میزان آگاهی دانش آموزان از توانایی انتقال اطلاعات توسط مشاوران ----- ۷۲
- نمودار شماره ۱۴-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با رفتار مشاور در کلاس و حین سخنرانی ----- ۷۴
- نمودار شماره ۱۵-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با صداقت مشاوران ----- ۷۵
- نمودار شماره ۱۶-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با ریاکاری مشاوران ----- ۷۶
- نمودار شماره ۱۷-۴: میزان آشنایی دانش آموزان با دورویی مشاوران ----- ۷۷
- نمودار شماره ۱۸-۴: میزان ایجاد احساس در ارتباط دانش آموزان با مشاوران ----- ۷۸
- نمودار شماره ۱۹-۴: میزان رنجش دانش آموزان از رفتار مشاوران ----- ۷۹
- نمودار شماره ۲۰-۴: میزان ناراحتی دانش آموزان از رفتار مشاوران ----- ۸۰
- نمودار شماره ۲۱-۴: میزان دردسر یا اضطراب دانش آموزان از رفتارهای مشاوران ----- ۸۱
- نمودار شماره ۲۲-۴: میزان مراجعه و بیان مشکلات دانش آموزان با مشاوران ----- ۸۳
- نمودار شماره ۲۳-۴: میزان کمک مشاوران به دانش آموزان ----- ۸۴
- نمودار شماره ۲۴-۴: میزان ملاقات مشاوران با والدین دانش آموزان ----- ۸۵
- نمودار شماره ۲۵-۴: میزان انجام خالصانه وظایف از طرف مشاوران ----- ۸۶

- نمودار شماره ۲۶ - ۴: میزان انجام صادقانه وظایف از طرف مشاوران ----- ۸۷
- نمودار شماره ۲۷ - ۴: میزان آشنایی دانش آموزان با طول جلسات مشاوره ای ----- ۸۸
- نمودار شماره ۲۸ - ۴: میزان آشنایی دانش آموزان از توانایی مشاوران در حل مشکلات ----- ۸۹
- جدول شماره ۲۹ - ۴: میزان آشنایی مشاوران از مشکلات دانش آموزان ----- ۹۰
- نمودار شماره ۳۰ - ۴: میزان آگاهی مشاوران از درد دانش آموزان ----- ۹۱
- نمودار شماره ۳۱ - ۴: میزان تأثیر بود و نبود مشاوران در مدارس ----- ۹۲
- نمودار شماره ۳۲ - ۴: میزان آشنایی دانش آموزان از حل مشکلات دانش آموزان دیگر توسط مشاوران ----- ۹۳
- نمودار شماره ۳۳ - ۴: میزان طرح مشکل دانش آموزان با مشاوران ----- ۹۵
- نمودار شماره ۳۴ - ۴: میزان احساس نزدیکی دانش آموزان با مشاوران ----- ۹۶
- نمودار شماره ۳۵ - ۴: میزان آشنایی دانش آموزان با رازداری مشاوران ----- ۹۷
- نمودار شماره ۳۶ - ۴: میزان اعتماد دانش آموزان به مشاوران ----- ۹۸

چکیده

تحقیق حاضر با ارئه یک مطالعه کیفی از دانش آموزان پسر دبیرستانهای ناحیه ۲ شهرستان خرم آباد به آسیب شناسی رابطه ی آنان با مشاوران مدارس می پردازد. داده های مورد استفاده در تحقیق حاضر برگرفته از مصاحبه نیمه ساختار یافته است که در نمونه ای به تعداد ۳۶ نفر از دانش آموزان پسر دبیرستان های ناحیه ۲ شهرستان خرم آباد به اجرا در آمده است.

هدف کلی از پژوهش حاضر این است که آسیب های رابطه ی بین مشاوران و دانش آموزان پسر دبیرستانهای شهر خرم آباد در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ را شناسایی کند و به بررسی میزان آشنایی آنان با هم پرداخته و همچنین اهتمام مشاوران را در حل مشکلات مختلف دانش آموزان مورد بررسی قرار می دهد.

یافته های پژوهش نشان داد: در حالی که دانش آموزان، مشاور مدرسه را می شناسند اما با فعالیت ها و وظایف او آشنایی ندارند. مشاوران تلاشی برای آشنا کردن دانش آموزان با وظایفشان نکرده اند و علاقه ای به انجام وظایفشان ندارند. اکثر دانش آموزان نمی دانند چه موقع باید به مشاور مراجعه کنند و حضور مشاور خود را در مدرسه ضروری نمی دانند. همچنین دانش آموزان اطلاعی از میزان سواد و تخصص مشاور خود ندارند و نمی دانند باید چه اطلاعاتی داشته باشد. دانش آموزان رفتار مشاور را خوب توصیف کرده اند و ۴۲٪ به علت عدم ارتباط با مشاور اطلاعی از صداقت مشاور ندارند و ۵۸٪ معتقدند مشاور مدرسه آنان صداقت دارد. ۲۵٪ از دانش آموزان اطلاعی از میزان ریاکاری و دورویی مشاور ندارند و ۷۵٪ معتقدند مشاور ریاکاری و دورویی ندارد و اعتقاد دارند که در صورت ارتباط با مشاور حس خوبی در آنان ایجاد می شود. ۸۳٪ از دانش آموزان به مشاور مراجعه نکرده اند و معتقدند مشاور نتوانسته است در زمینه های مختلف به آنان کمک کند. ۹۲٪ از دانش آموزان معتقدند مشاور با والدین آنان ملاقات نداشته است. ۵۶٪ بیان کرده اند چون ارتباطی با مشاور نداشته اند از میزان انجام فعالیت های مشاور به صورت خالصانه و صادقانه اطلاعی ندارند و نمی دانند مشاور چقدر وقت برای جلسات مشاوره ای می گذارد. اکثر دانش آموزان معتقدند مشاور از درد و مشکلات دانش آموزان آگاهی ندارند و بود و نبود مشاور را در مدرسه بی تاثیر می دانند و به مشاور خود اعتماد نمی کنند مشکلات شخصی و خانوادگی خود را مطرح کنند و او را رازدار نمی دانند و نسبت به مشاور خود احساس نزدیکی و خودمانی ندارند.

کلید واژه ها: آسیب شناسی، مشاوران مدرسه، دانش آموزان.